

Ekspertiisiakt

Riiklik Looduskaitsekeskus ja Pärandkoosluste Kaitse Ühing sõlmisid 9.10.2008 käesoleva lepingu koostamaks ekspertarvamuse Rakvere Vallimäe ja Pähnimäe looduskaitse alt maha arvamiseks või kaitse alla jätmiseks.

Ekspertiisi käigus sooviti hinnata kaitsealade kaitseväärtusi, analüüsida ja hinnata kaitsealade kaitseväärtuste säilimist muinsuskaitsealuse objektina ja anda seisukoht, kas Rakvere Vallimägi ja Pähnimägi on otstarbekas jätta looduskaitse alla või mitte.

Nii Pähnimägi kui ka Rakvere vallimägi on kaitse alla võetud pinnavormi kaitseks. Looduskaitsealalt ei ole väärtusi inventeeritud v.a. niidud Pähnimäel, mille hoolduseks ei ole seni PRIA-st raha saadud. Pähnimäel on esitatud metsateatis.

PKÜ ekspert Kadri Tali käis nimetatud kaitsealadel 13.oktoobris k.a.

Rakvere vallimäel puuduvad eksperdi hinnangul loodusväärtused, mis võiksid tingida ala mitmekordset kaitsestaatust. Vallimäe nõlvadel on väheväärtuslik, hooldamata niidukooslus. Praktiliselt puuduvad vanad puud, mõnes kohas kasvavad üksikud punased leedrid (vt. lisa 2).

Rakvere vallimäe maastikuline ja muinsuskaitsealine väärtus on ilmselt tagatud muinsuskaitsealuse objektina.

Pisut keerukam on olukord Rakvere vallas Veltsi külas asuva Pähnimäe linnamäega. Vallide nõlvadel ja harjal asetsevad kuivad pärisaruniidud on keskmise geobotaanilise väärtusega, kuid suhteliselt väikesed ja fragmenteerunud. Lisaks on kagunõlva kamar suures ulatuses hävitatud ilmselt ATV-de poolt. Linnamäe keskel, vallidevahelisel alal asuv niit on liigivaene, peamiselt keraheina ja orasheinaga, hooldamata. Kaitseala põhjaosa on kasvanud nooreks lepikuks, kus võib veel leida üksikuid kuuski, remmelgaid, tümpuid ja aimata kunagist puisniidulaadset struktuuri. Ala lõunaosas, mälestuskivi ümbruses niidul kasvav kadastik on võrdlemisi kena ja vähemalt maastikuliselt väärtuslik. Ka on lõunaosa puistu liigirikkam – saar, vaher, kuusk, kask, alusmetsas sarapuu, lodjapuu, kuslapuu, mustsõstar.

Kõige suuremat looduskaitsealist väärtust kujutavad endast üksikud vanad tümpuud, kes on küll võrdlemisi halvas seisus tänu pealekasvavatele noortele leppadele. Nende jämedus jääb kaugelt alla Eesti rekorditele, ent kuna oktoobrikuise ekspertiisi käigus oli raske hinnata nende tegelikku seisundit, siis võiks dendroloog kaaluda, kas nende kaitseks piisab ala hooldaja tähelepanu juhtimisest või tuleks need üksikobjektidena kaitse alla võtta. Muid looduskaitsealisi väärtusi endisel linnamäel ei leidu ja kuigi ala on maastikuliselt ja ajalooliselt väärtuslik, võiks selle kaitseks piisata muinsuskaitse all olemisest.

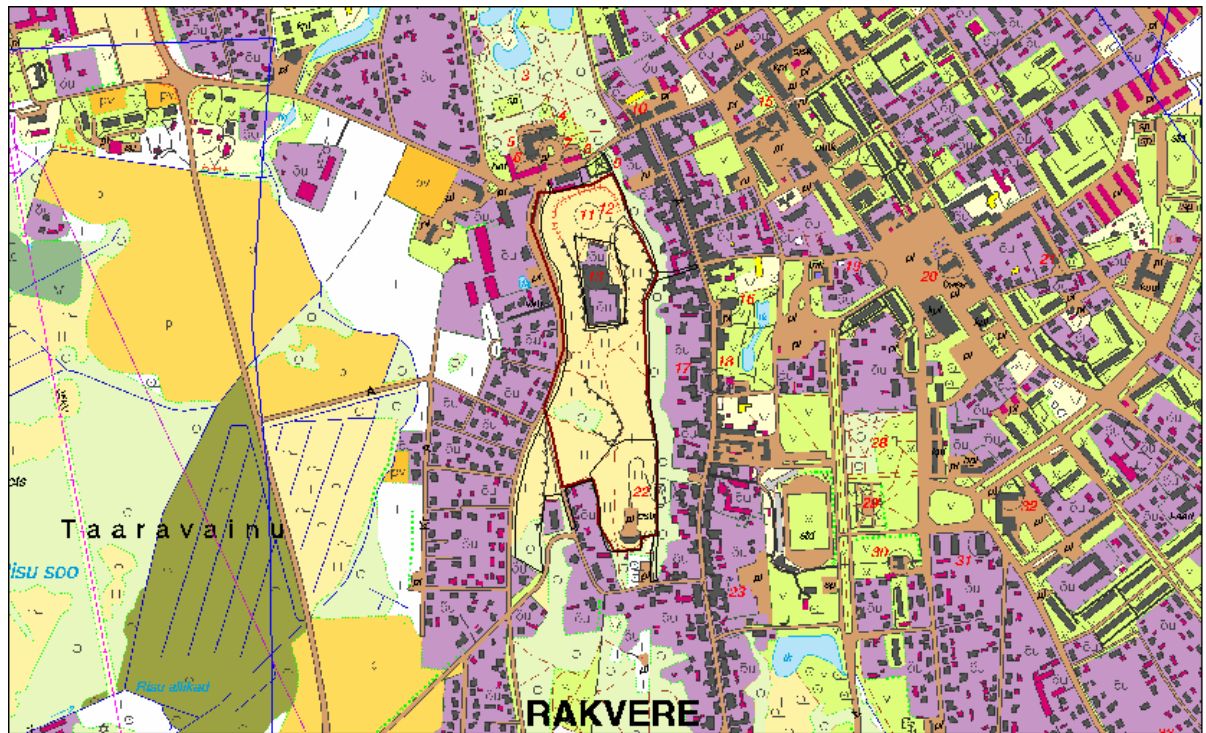
Tartus,
23.10.08

Kadri Tali, Ph.D

LISAD

1. Rakvere Vallimäe kaart
2. Fotod Rakvere Vallimäest
3. Pähnamäe kaart
4. Fotod Pähnamäest
  - a) tihedam võsa Pähnamäe põhjaosas; b ja c) Vanad puud pealetungiva võsa all
  - d) Valliharjadel ja –külgedel on vähesel määral pärisaruniitu.

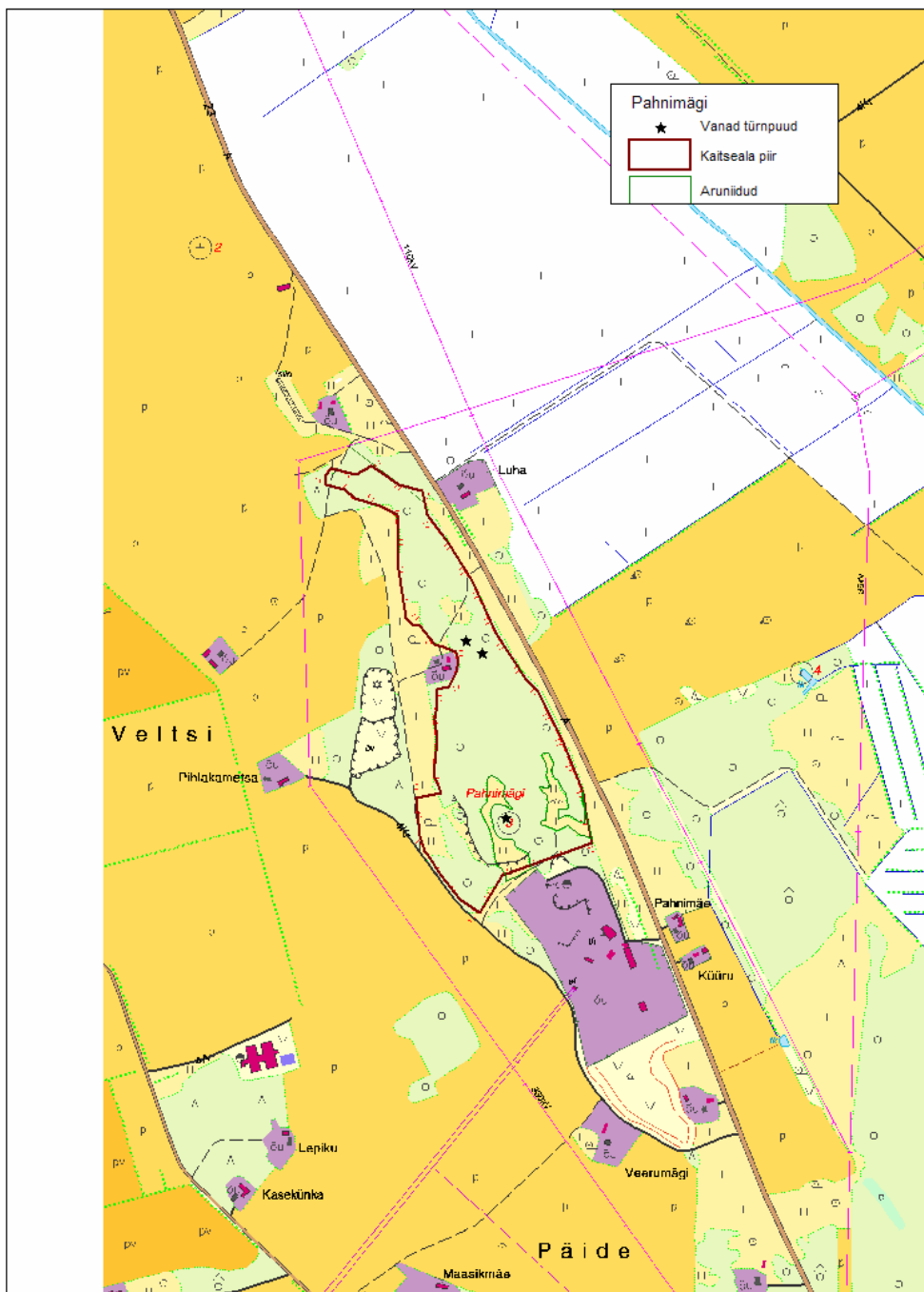
Lisa 1

Lisa 2.

Lisa 3.

Lisa 4
a)

b)

c)

d)

